

Nr 795

Av fru Gunne, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 33, med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

I den i Kungl. Maj:ts proposition nr 33 föreslagna lydelsen av anvisningarna till 50 § KL, punkt 1, nionde stycket, sägs:

”Är inkomsten högre än nyss sagts men icke så stor att inkomsten, minskad med skatten därå, uppgår till existensminimum, bör avdrag för nedsatt skatteförmåga beviljas med så stort belopp, maximerat på sätt i föregående stycke sägs, att högre skatt icke kommer att uttagas än att inkomsten, minskad med skatten, uppgår till beloppet av existensminimum.”

Motsvarande bestämmelser återfinnes i nu gällande anvisningar.

För en skattskyldig, som föregående år varit befriad från skatt enligt reglerna för existensminimum, kan en ökning av inkomsten sålunda komma att helt tagas i anspråk för skatt. De tröskelproblem som hittills förelagat kommer — om förslaget vinner riksdagens bifall — att bli av en helt annan storleksordning. Genom höjningen av det särskilda avdraget och genom att hänsyn skall tagas till antalet barn som den skattskyldige har försörjningsplikt emot, blir existensminimibeloppet betydligt högre än tidigare. Därigenom kommer ett avsevärt större antal skattskyldiga att beröras. Detta förhållande, liksom den omständigheten att den skatt som under normala förhållanden skulle utgått uppgår till icke oväsentliga belopp, kommer att ge tröskelfallen helt andra proportioner än tidigare.

Särskilt för barnfamiljernas del uppstår svårigheter. Enligt centrala uppborädsnämndens anvisningar anses stor försörjningsbörda föreligga, då antalet barn i en fullständig familj är tre eller flera. För dessa familjer finns sålunda alltid en sådan omständighet som föranleder tillämpning av de särskilda reglerna för existensminimum.

Högsta existensminimibelopp för en trebarnsfamilj blir enligt de föreslagna bestämmelserna 12 000 kronor (4 500 + 4 500 + 3000). Om den skattsskyldige i en sådan familj året efter det han, på grund av bestämmelserna om existensminimum, varit helt befriad från skatt på sin inkomst om 12 000 kronor ökar sin inkomst till 13 000 kronor, så går hela ökningen till skatt. Först när han kommer upp i en inkomst av ungefär 17 000 kronor får han behålla ett mindre belopp för egen och familjens del av inkomsten utöver existensminimum. En sådan ordning är högst otillfredsställande.

Som ovan framhållits kommer de i propositionen föreslagna ändringarna att beröra ett större antal skattskyldiga än dem som berörts av hittills gällande bestämmelser. Under sådant förhållande synes det vara i högsta grad angeläget att förslaget kompletteras med föreskrifter som mildrar verkningarna av ovan berörda skattetröskel. Detta skulle kunna ske genom en bestämmelse som stadgar att, om den skattskyldige vid närmast föregående taxering åtnjutit befrielse från eller nedsättning av skatten på grund av reglerna om existensminimum, skall ett särskilt avdrag medgivnas så, att av den ökning av det taxerade beloppet som föreligger i jämförelse med föregående år högst 40 % — eller den lägre procent en utredning kan ge vid handen — tages i anspråk för skatt. För att undvika även det sällsynta fall, att den skattskyldige på grund av ett sådant stadgande kunde erhålla en oberättigad nedsättning, bör fastslås att ett sådant avdrag icke skall utgå om det taxerade beloppet är dubbelt så stort som föregående år.

Avtrappningsbestämmelser av detta slag är nödvändiga om icke de föreslagna ändringarna av 50 § KL i vissa fall skall förorsaka allvarliga sociala olägenheter.

Det hade naturligtvis varit önskvärt att ett tillägg av sådan innebörd kunnat beslutas vid behandlingen av den föreliggande propositionen. De i propositionen föreslagna bestämmelserna avses skola tillämpas första gången vid 1964 års taxering. De av mig påtalade tröskelproblemen kommer att bli aktuella ett år senare. Under förutsättning att 1965 års värriksdag behandlar frågan kan regler för tilläggsbestämmelser av ovan berört slag bli tillämpliga vid 1965 års taxering.

Med stöd av vad ovan anförts hemställer jag,

att riksdagen vid behandling av proposition nr 33 i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om utredning och förslag till 1965 års riksdag till sådana bestämmelser som mildrar de i motionen påtalade tröskelverkningarna.

Stockholm den 4 februari 1964

Stina Gunne
